

Бухгалтерський облік

II семестр 2022-2023 навчального року

Лекції: згідно розкладу

Аудиторія: згідно розкладу

Практика:

Згідно розкладу

Аудиторія: згідно розкладу

Команда викладачів:

Лектор: Орлова Вікторія Миколаївна (кандидат економічних наук)

Контакти: viktoriiakorlova@kart.edu.ua

Викладач практичних занять Орлова Вікторія Миколаївна (кандидат економічних наук)

Контакти: viktoriiakorlova@kart.edu.ua

Години прийому та консультацій: Консультації в день проведення лекцій/практичних занять (за попередньою домовленістю). Також можливі он-лайн консультації через Skype або подібні ресурси. Для погодження часу он-лайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача або дзвонити.

У сучасних умовах господарювання наука, теорія та практика бухгалтерського обліку є цілісною системою знань, яка виконує одну із центральних функцій управління не тільки в межах підприємства, але й економікою в цілому. Важливе значення має опанування основних категорій і принципів ведення бухгалтерського обліку, знання яких є невід'ємною умовою для чіткого розуміння змісту бухгалтерського обліку та розв'язання питань практики.

Розвиток системи бухгалтерського обліку вимагає переосмислення ролі бухгалтера в управлінській діяльності. Відходить у минуле уявлення про бухгалтера як про реєстратора облікової інформації. Сьогодні бухгалтер відіграє важливу роль у формуванні стратегії розвитку підприємства на майбутнє, здійснює моніторинг поточних та минулих подій, забезпечує економічну безпеку підприємства. З підвищенням ролі бухгалтера в інформаційному суспільстві на перший план виходить питання його професійної підготовки. В більшості країн світу знання бухгалтерського обліку є необхідною частиною кваліфікації кожного економіста.

Дисципліна «Бухгалтерський облік» є однією з профільних дисциплін у системі підготовки бакалаврів напряму «Облік і аудит». Завданням дисципліни є оволодіння студентами теоретичними основами, методикою і технікою бухгалтерського обліку, складання звітності, передбаченої законодавством України.

Курс має на меті сформувати та розвинути наступні компетентності студентів:

1. Загальні компетентності (знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності; здатність до формування широкого світогляду, розуміння принципів розвитку суспільства; здатність до аналізу та синтезу інформації на основі логічних аргументів і перевірених фактів; здатність до навчання та готовність підвищувати рівень своїх знань і професійних компетенцій).

2. Спеціальні (фахові) компетентності: (теоретична та практична підготовка студентів з питань формування інформації з методики і організації бухгалтерського обліку, а також надати знання і вміння в використанні показників обліку в управлінні будь яким підприємством).

3. Інформаційна компетентність: (розвиток вмінь студента до самостійного пошуку, аналізу, структурування та відбору потрібної інформації в області ведення бізнесу, пов'язаного з бухгалтерського обліку).

4. Комунікативна компетентність: (розвиток у студента навичок роботи в команді шляхом реалізації групових проектів в області надання обліку підприємств, вміння проектувати власний проект та кваліфіковано вести дискусію).

Чому ви маєте обрати цей курс?

Трансформація ринкових відносин в Україні вимагає перегляду поглядів на бухгалтерський облік та методологічні аспекти його розвитку. Особливо це актуально в умовах переходу України на міжнародні стандарти бухгалтерського обліку, коли в його системі створюється лівова частка інформації про фактичний стан підприємства (надалі по всьому тексту навчального посібника вживається універсальне поняття - об'єкт господарювання) і, відповідно до цих обставин, облік повинен забезпечити спостереження та обробку інформації про них.

Огляд курсу

Зміст курсу, який вивчається дозволяє узагальнити історичний досвід, наукові праці вітчизняних і зарубіжних економістів, інші доступні джерела, в яких розглядаються етапи та напрями розвитку господарського обліку, виділення і формування його виду - бухгалтерського обліку, становлення бухгалтерського обліку як науки, його методології, важливіших методів та прийомів (бухгалтерського балансу, рахунків та подвійного запису, документації та інвентаризації, оцінки і калькуляції, звітності), системи облікової реєстрації та форм бухгалтерського обліку, його організації і управління з орієнтацією на перспективи використання зарубіжного досвіду бухгалтерського обліку та сучасних засобів лічильної техніки. Підготовлено з врахуванням основних вимог наказу Міністерства освіти і науки України № 774 від 30.12.2005р. «Про впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу»

У курсі представлено як теоретичні основи, так і практичні особливості узагальнення даних поточного обліку та звітності суб'єктами господарювання тощо. Курс складається з однієї лекції та практичного заняття щотижня в першому семестрі, супроводжується текстовим матеріалом, презентаціями та індивідуальними завданнями у вигляді рефератів. Студенти матимуть можливість застосовувати отримані знання та вирішувати практичні питання протягом обговорень в аудиторії та при виконання індивідуальних занять.

Звітність підприємств / схема курсу

<i>Поміркуй</i>	Лекції	<i>Виконай</i>
	Довідковий матеріал	
	Презентації	
	Обговорення в аудиторії	
	Групові завдання	
	Індивідуальні консультації	
	Залік/іспит	

Практичні заняття курсу передбачають виконання групових проєктів з складанням звітності .

Особлива увага акцентується на вивченні бухгалтерського обліку як основного джерела інформації про фінансово-майновий стан підприємства та результати його діяльності, яка необхідна як внутрішнім, так зовнішнім користувачам для прийняття рішень.

Ресурси курсу

Інформація про курс розміщена на сайті Університету (<http://kart.edu.ua>), включаючи навчальний план, лекційні матеріали, завдання та правила оцінювання курсу).

Додатковий матеріал та посилання на електронні ресурси доступні на сайті Університету у розділі «дистанційне навчання» поряд із питаннями, над якими необхідно поміркувати під час підготовки для обговорення в аудиторії. Необхідна підготовка повинна бути завершена до початку наступної лекції. Ви повинні бути готовими до дискусій та мозкових штурмів – ми хочемо знати, що ви думаєте!

Теми курсу

Модуль 1.

Змістовий модуль 1. Бухгалтерський облік, його предмет, метод, бухгалтерський баланс, рахунки і подвійний запис

Тема 1. Бухгалтерський облік, його сутність і становлення

Мета вивчення: Вивчити суть господарського обліку, його окремих видів, зокрема, бухгалтерського, а також його сутність, історія його становлення, функції, завдання, вимоги до нього та суть основних принципів, на основі яких він будується.

Тема 2. Предмет і метод бухгалтерського обліку

Мета вивчення: Вивчити предмет і метод бухгалтерського обліку, його важливіші об'єкти та елементи методу.

Тема 3. Бухгалтерський баланс

Мета вивчення: Вивчити основи балансового узагальнення об'єктів бухгалтерського обліку. Суть бухгалтерського балансу та його основні особливості. Будову, структуру та зміст бухгалтерського балансу; класифікацію балансів за різними ознаками; зміни в бухгалтерському балансі під впливом господарських операцій; історичні аспекти виникнення і розвитку бухгалтерського балансу.

Тема 4. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис

Мета вивчення: Засвоїти основи поточного відображення господарських операцій за допомогою подвійного запису на рахунках бухгалтерського обліку, а саме: визначення понять: рахунок бухгалтерського обліку і система рахунків; будову рахунку бухгалтерського обліку, його складових елементів; суть активних і пасивних рахунків та їх будову і призначення; суть подвійного запису на рахунках бухгалтерського обліку; типи відображення господарських операцій на рахунках бухгалтерського обліку; суть бухгалтерських проведеннь та правила їх складання; суть простих і складних, збірних і багаторядних бухгалтерських проведеннь; історичні аспекти трактування виникнення подвійного запису; суть синтетичних і аналітичних рахунків, субрахунків, а також синтетичного і аналітичного обліку; способи узагальнення даних синтетичного і аналітичного обліку.

Модуль 2.

Змістовий модуль 2. Первинне спостереження, план рахунків бухгалтерського обліку та їх класифікація, вартісне вимірювання, облік господарських процесів, форми бухгалтерського обліку, бухгалтерська звітність та основи організації бухгалтерського обліку.

Тема 5. Первинне спостереження, документація та інвентаризація.

Мета вивчення: Засвоїти основи документування господарських операцій. Знання: суті первинного спостереження, бухгалтерського документу і документації; змісту, структури і вимоги до документів; основних ознак класифікації документів; суть документообігу, його організацію та порядок обробки документів, їх зберігання в бухгалтерському архіві; сут інвентаризації, основні ознаки її класифікації, завдання; методикі проведення інвентаризації і виявлення її результатів; поурядок відображення результатів інвентаризації на рахунках бухгалтерського обліку.

Тема 6. План рахунків бухгалтерського обліку та їх класифікація

Мета вивчення: Вивчити основи побудови плану рахунків бухгалтерського обліку, його застосування і класифікації рахунків за різними ознаками, а саме загальні методологічні підходи до формування планів рахунків бухгалтерського обліку як в українській так і міжнародній практиці; основні особливості змісту і побудови Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, господарських операцій підприємств і організацій в Україні; основні принципи та ознаки класифікації рахунків бухгалтерського обліку; класифікацію рахунків бухгалтерського обліку за економічним змістом; класифікацію рахунків бухгалтерського обліку за структурою і призначенням; особливості створення та впровадження Планів рахунків бухгалтерського обліку в міжнародній практиці.

Тема 7 . Форми бухгалтерського обліку

Мета вивчення: Засвоїти основи облікової реєстрації в облікових регістрах та побудови окремих форм бухгалтерського обліку, знати їх переваги і недоліки, а саме суть облікових регістрів, їх класифікацію за різними ознаками; суть облікової реєстрації та її технічні прийоми; способи виявлення та виправлення помилок; суть форми бухгалтерського обліку та її види; історичні аспекти виникнення і розвитку форм бухгалтерського обліку; вплив сучасних комп'ютерних інформаційних технологій на формування комп'ютерних форм бухгалтерського обліку.

Тема 8 . Облік господарських процесів

Мета вивчення: Засвоїти основи обліку окремих видів господарських процесів, а саме : суть вартісного вимірювання об'єктів бухгалтерського обліку та їх оцінки; суть калькулювання об'єктів бухгалтерського обліку та його особливості; основні особливості поточного обліку діяльності суб'єкта господарювання; основні особливості обліку процесу заснування (створення) суб'єкта господарювання; основні особливості обліку процесу постачання; основні особливості обліку процесу виробництва, виконання робіт та надання послуг; основні особливості обліку процесу реалізації і виявлення фінансових результатів; основні особливості обліку процесу припинення діяльності.

Тема 9. Основи бухгалтерської (фінансової) звітності

Мета вивчення: Засвоїти основи бухгалтерської (фінансової) звітності, її змісту та використання, а саме : основні засади та принципи побудови звітності; склад бухгалтерської звітності; порядок складання і подання звітності; класифікацію звітності: основних користувачів фінансової (бухгалтерської) звітності; зміст показників основних форм фінансової (бухгалтерської) звітності: суть і основні засади побудови консолідованої фінансової звітності.

Тема 10. Організація бухгалтерського обліку в Україні

Мета вивчення: Засвоїти основи організації бухгалтерського обліку в Україні та в окремих суб'єктах господарювання, а саме : основи державного регулювання бухгалтерського обліку та фінансової звітності в Україні; основні засади формування міжнародних стандартів бухгалтерського обліку, основні засади формування національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку; загальну характеристику національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку; суть облікової політики суб'єктів господарювання та її основних принципів формування; основні підходи до організації облікового процесу в ринкових умовах; основні підходи до організації облікового апарату і працівників сфери обліку.

Лекції та практичні заняття

Список основних лекцій курсу наведений нижче. Пильнуйте за змінами у розкладі.

План лекцій та практичних занять перший семестр вивчення дисципліни

тиждень	Кількість	Тема лекцій	Тиждень/ години	Тема практичних занять
	2	Бухгалтерський облік, його сутність і становлення	23	Вимоги, що ставляться до обліку, облікові вимірники. Види господарського обліку
	2	Предмет і метод бухгалтерського обліку	23	Метод бухгалтерського обліку та його складові.
	2	Бухгалтерський баланс	23	Будова, структура та зміст балансу
	6	Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис	114	Рахунки бухгалтерського обліку, їх зміст, будова і види. Подвійний запис на рахунках бухгалтерського обліку та історичні аспекти його виникнення
Модульний контроль знань				
2	2	Первинне спостереження, документація та інвентаризація.	22	Документообіг, порядок прийняття документів та їх опрацювання в бухгалтерії суб'єкта господарювання
	4	План рахунків бухгалтерського обліку та їх класифікація	6	Основні принципи та ознаки класифікації рахунків
	2	Форми бухгалтерського обліку	8	Технічні прийоми облікової реєстрації
	6	Облік господарських процесів	18	Процеси діяльності суб'єкта господарювання, їх облік
	2	Основи бухгалтерської (фінансової) звітності	2	Основні засади та принципи побудови звітності, її склад та порядок подання. Класифікація звітності, необхідність її для користувачів
	2	Організація бухгалтерського обліку в Україні		Організаційні підходи до ведення бухгалтерського обліку в суб'єкті господарювання
Модульний контроль знань				
Разом 30 годин			Разом 45 годин	

Правила оцінювання

При заповненні заліково-екзаменаційної відомості та залікової книжки (індивідуального навчального плану) студента, оцінка, виставлена за 100-бальною шкалою, повинна бути переведена до національної шкали (5, 4, 3,) та шкали ECTS (A, B, C, D, E)

Визначення назви за державною шкалою(оцінка)	Визначення назви за шкалою ECTS	За 100 бальною шкалою	ECTS оцінка
ВІДМІННО – 5	Відмінно – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90-100	A
ДОБРЕ – 4	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	82-89	B
	Добре – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	75-81	C
ЗАДОВІЛЬНО - 3	Задовільно - непогано, але зі значною кількістю недоліків	69-74	D
	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії	60-68	E
НЕЗАДОВІЛЬНО - 2	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим як отримати залік (без повторного вивчення модуля)	35-59	FX
	Незадовільно - необхідна серйозна подальша робота (повторне вивчення модуля)	<35	F

Завдання на самостійну роботу:

Студентам пропонується обрати один з 5 варіантів тем для самостійного виконання проекту впродовж семестру. За вчасне та вірне виконання завдання нараховується **20 балів до поточного модульного контролю**. За вчасне та частково вірне виконання – від 15 до 25 балів. За невиконане завдання бали не нараховуються. Необхідний обсяг виконання завдання складає 50% на перший модульний контроль і 100% на другий модульний контроль. Перебіг поточного виконання завдання та питання для обговорення надсилаються на e-mail викладача або перевіряються ним особисто.

	Теми проектів
	Примітки до річного звіту форма
	Принципи бухгалтерського обліку
	Принципи бухгалтерської звітності
	Програма реформування бухгалтерського обліку в Україні
	Процедурний напрям бухгалтерської школи

Відвідування лекцій:

Бали за цю складову нараховуються взагалі, якщо студент не відвідував більш 50% лекційних занять у модулі без поважних причин. За відвідування кожної лекції нараховується 1 бал.

Максимальна сума становить 15 балів.

Ступінь залученості:

Мета участі в курсі – залучити вас до дискусії, розширити можливості навчання для себе та своїх однолітків та дати вам ще один спосіб перевірити свої погляди на питання ефективності ТОП-менеджменту бухгалтерської справи. Участь буде оцінюватися на основі кількості та вірності ваших відповідей. Питання, хоча й заохочуються, однак не оцінюються в цьому блоці. Ми намагаємося надати всім студентам рівні та справедливі можливості для підвищення власною залученості.

Максимальна сума становить 10 балів.

Практичні заняття:

Оцінюються за відвідуваннями (до 3 балів), ступенем залученості (до 7 балів) та стислою презентацією виконаного завдання (до 5 балів).

Максимальна сума становить 15 балів.

Модульне тестування:

Оцінюються за вірними відповідями на тестові модульні питання (20 питань в тесті, кожна вірна відповідь оцінюється в 2 бали). **Максимальна кількість становить 40 балів за модуль.**

Залік або іспит:

Студент отримує залік за результатами модульного 1-го та 2-го контролю шляхом накопичення балів. Максимальна кількість балів, яку може отримати студент становить 100 (до 60 балів поточного контролю та до 40 балів тестування). Середнє арифметичне суми модульних оцінок складає заліковий бал. Якщо студент не погоджується із запропонованими балами він може підвищити їх на заліку, відповівши на питання викладача (Додаток 1).

Результати навчання

Вивчення основних законодавчих та нормативних документів, які регламентують процес формування та подання звітності підприємств.

Вивчення змісту, структури і порядку складання всіх форм звітності, які подає підприємство певним користувачам

Пізнання економічної сутності показників звітності, їх місце і роль в оцінюванні діяльності підприємства.

Формування умінь заповнювати будь-які форми звітності; забезпечувати достовірність їх даних і використовувати останні для прийняття відповідних управлінських рішень.

Команда викладачів:

Орлова Вікторія Миколаївна (<http://kart.edu.ua/kafedra-oia-ua/zav-kaf-oia-ua>) – лектор з питань бухгалтерського обліку в УкрДУЗТ. Отримала ступінь к.е.н. за спеціальністю 08.00.03 «Економіка та управління національним господарством» у 2011 році. Сертифікований бухгалтер-практик.

Напрямки наукової діяльності: фінансовий облік, аудит, оподаткування.

Кодекс академічної доброчесності

Порушення Кодексу академічної доброчесності Українського державного університету залізничного транспорту є серйозним порушенням, навіть якщо воно є ненавмисним. Кодекс доступний за посиланням:

<http://kart.edu.ua/documentu-zvo-ua>

Зокрема, дотримання Кодексу академічної доброчесності УкрДУЗТ означає, що вся робота на іспитах та заліках має виконуватися індивідуально. Під час виконання самостійної роботи студенти можуть консультуватися з викладачами та з іншими студентами, але повинні самостійно розв'язувати завдання, керуючись власними знаннями, уміннями та навичками. Посилання на всі ресурси та джерела (наприклад, у звітах, самостійних роботах чи презентаціях) повинні бути чітко визначені та оформлені належним чином. У разі спільної роботи з іншими студентами над виконанням індивідуальних завдань, ви повинні зазначити ступінь їх залученості до роботи.

Інтеграція студентів із обмеженими можливостями

Вища освіта є провідним чинником підвищення соціального статусу, досягнення духовної, матеріальної незалежності і соціалізації молоді з обмеженими функціональними можливостями й відображає стан розвитку демократичних процесів і гуманізації суспільства.

Для інтеграції студентів із обмеженими можливостями в освітній процес Українського державного університету залізничного транспорту створена система дистанційного навчання на основі сучасних педагогічних, інформаційних, телекомунікаційних технологій.

Доступ до матеріалів дистанційного навчання з цього курсу можна знайти за посиланням: <http://do.kart.edu.ua/>

